

ADLER OLSEN

Jussi

MARCO

KRIMIROMÁNHOŠT

pátý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

JUSSI ADLER-OLSEN
MARCO

Kriminální román

Jussi ADLER
OLSEN

MARCO

Brno 2015

Jussi Adler-Olsen: Marco Effekten

Copyright © JP/Politikens Forlagshus,
København, 2012

Translation © Kristina Václavů, 2014

Cover design © Wildes Blut, Atelier für Gestaltung,
Stephanie Weischer using photographs from
plainpicture/Arcangel

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o.,
2014, 2015 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-994-7 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-995-4 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-996-1 (Formát MobiPocket)

Věnováno mé tchyni, Anně Larsenové

Poslední ráno vstoupilo Louisi Fonovi do života jemně a po špičkách.

Celý rozespalý, ještě obtěžkaný nočním sněním, opustil lůžko a vklouzl do připravených pantoflí na hliněné podlaze. Pohladil malou po zádičkách, utřel jí usoplený čokoládový nosánek a nechal se polaskat po tvářích.

Protáhl se a zamžoural do sluncem rozpáleného prostoru, kam zvenku doléhalo kdákání slepic a vzdálené halekání chlapců, sklízějících z palem trsy banánů.

Jaký tu vládne klid a mír, napadlo ho a nasál do plic kořeněnou vůni vesnice Somolomo. Jen zpěv Pygmejů Baka, linoucí se od ohnišť na protější straně řeky, by ho potěšil víc. Do zapomenuté vesnice kmene Bantu v národním parku Dja se vždycky rád vracel.

Za chýší se kočkovaly děti. Zvířily červený prach a pisklavými hlásky vyplašily z korun stromů houf přádelníků.

Vstal a vykročil proti světlu, dopadajícímu oknem dovnitř, opřel se lokty o rám a usmál se na matku holčičky, která u protější chatrče právě usekla hlavu slepici, určené k dnešnímu obědu.

Od té doby se Louis už nikdy neusmál.

Dobrých dvě stě metrů od něj se na pěšince vedoucí palmovým hájem objevil šlachovitý muž s průvodcem. Jejich přítomnost od prvního okamžiku nevěstila nic dobrého. Svalnatého Mboma znal Louis z Yaoundé, ale bělocha se světlými, téměř bílými vlasy nikdy neviděl.

„Co tady Mbomo dělá a koho nám to vede?“ zavolal na dívčinu matku.

Pokřčila rameny. Na okrajích deštného pralesa nebyl turista zase tak neobvyklým zjevem, tak co by se starala?

Přijel jako obvykle strávit čtyři pět dní u Bakaů v chaosu mocné džungle? Jedná se tedy o Evropana ve velmi utěšené finanční situaci?

Jenže Louis tušil něco víc, vycítil to z vážného rozpoložení a důvěrného hovoru obou mužů. Kdepak, tady něco nehraje. Ten běloch není žádný turista a Mbomo nemá v tomhle kraji co pohledávat, aniž by to Louisovi předem oznámil. To Louis je vedoucím dánského projektu rozvojové pomoci, Mbomo je jen poskokem úředníků z Yaoundé. Tak zněla pravidla hry.

Že by ti dva měli něco za lubem a jeho do toho nechtěli zasvětit? Vůbec to není vyloučeno. Kolem celého projektu se děje poměrně dost podivných věcí. Všechny procesní úkony trvají celou věčnost, tok informací se téměř zastavil, platby se případ od případu zpožďují nebo vůbec neproběhnou. Vůbec to není tak, jak mu naslibovali, když ho na přidělený úkol najímali.

Louis zavrtěl hlavou. Sám byl Bantu a pocházel z opačného konce Kamerunu, vzdáleného stovky kilometrů na severozápad od vesnice ležící na hranici s Kongem. Na severu, odkud pocházel, byli všichni již od kolébky nedůvěřiví a to byl možná hlavní důvod, proč svůj život zasvětil práci pro mírné Bakay, Pygmeje obývající džungli Dja. Stopy těchto lidí vedou až do dob samovolného vzniku pralesa. A taková ošklivá slova, jako je nedůvěra, tu ani neznají.

Louis považoval tyto pomilováníhodné duše za skutečnou oázu neposkvřených citů v naší zatracené době. Ano, spojení s Bakay a touto končinou bylo pro Louise útěchou, elixírem života, a přesto se do něj vkrádalo podezření z něčeho nekalého.

Copak to nikdy neskončí?

Mbomův džíp našel zaparkovaný za třetí řadou chýší a v něm za volantem spícího řidiče v propoceném fotbalovém dresu.

„Silou, nehledá mě Mbomo náhodou?“ zeptal se hromotluka černého jako noc, který se protáhl a pokusil se zorientovat, kde že se to sakra nachází.

Zavrtěl hlavou. Očividně netušil, o čem to Louis mluví.

„S kým to tady Mbomo je, co je to za bělocha? Neznáš ho?“ ptal se tedy Louis dál.

Řidič zívá.

„Je to Francouz?“

„Ne,“ zněla odpověď a chlapík pokrčil rameny. „Sice trochu francouzsky mluví, ale bude myslím odněkud ze severu.“

„Aha.“ Louisovi se stáhl žaludek. „Nemohl by to být Dán?“

Řidič na něho namířil ukazovák.

Bingo.

Bylo to tak. A Louisovi se to ani trochu nelíbilo.

Kdyby se Louis neangažoval pro budoucnost Pygmejů, bojoval by za práva pralesních zvířat. Ve všech vesnicích okolo pygmejské džungle se našli mladí ozbrojení Bantuové, jimž denně padaly za oběť desítky mandrilů a antilop.

I když měl Louis s pytláky napjaté vztahy, nepohrdl nabídkou jednoho z těch dobytků, že ho odveze na motorce. Dostat se do tři kilometry vzdálené vesnice Bakaů po úzkých stezkách za pouhých šest minut, kdo by odolal, když není času nazbyt?

Už při prvním pohledu na jílem vymazané příbytky Louis pochopil, oč běží, protože mu vyběhly naproti jen nejmenší děti a hlady štěkající psi.

Náčelníka vesnice našel na lůžku z palmového listí v oblaku alkoholových výparů. Kolem napůl bezvědomého

Mulunga se povalovaly prázdné sáčky od whisky, podobné těm, které Louis znal z protějšího břehu řeky. Pijatyka nepochybně trvala celou noc a soudě podle všudypřítomného ticha se jí zjevně zúčastnili všichni obyvatelé vesnice.

Nahlédl do několika přeplněných palmových příbytků a sotva našel nějakého dospělého, který by mu byl schopen malátným kývnutím odpovědět na pozdrav.

Zaručený způsob, jak naučit přírodní národy držet hubu a krok, pomyslel si Louis. Stačí dát jim alkohol a drogy a máte je v hrsti.

Víc není potřeba.

Vrátil se do plesnivinou čpící chatrče a pořádně kopl náčelníka do boku, až šlachovitý Mulungo nadskočil a po tváři se mu rozlil provinilý úsměv, odhalující dvě řady zubů ostrých jako jehly. Jenže Louis se nenechal tak snadno obměkčit.

Ukázal na prázdné pytlíky od whisky.

„Za co vám zaplatil, Mulungo?“ zeptal se.

Náčelník Bakaů zvedl hlavu a pokrčil rameny. Výraz „za co“ používali v buši jen zřídka.

„Mbomo vám dal peníze, že? Kolik vám podstrčil?“

„Deset tisíc franků!“ zněla odpověď. Kulaté částky, zejména takové výše, byly u Bakaů naopak velmi populární.

Louis potřásl hlavou. Zatracený Mbomo, jak ho to jen mohlo napadnout?

„Deset tisíc, aha,“ řekl. „A jak často vám Mbomo platí?“

Mulungo opět pokrčil rameny. Nakládání s časovými údaji nebylo jejich nejsilnější stránkou.

„Koukám, že jste nezasadili, jak jste měli. Proč?“

„Louisi, víš přece, že nám neposlali peníze.“

„Jak neposlali, Mulungo? Viděl jsem potvrzení o převodu. Poslali je víc než před měsícem.“

Co se to děje? Doklad o transakci už potřetí neodpovídal skutečnosti.

Louis zpozorněl. I přes ohlušující cvrkot cikád zaslechl cizorodý zvuk. Jestli ho nešálí sluch, blíží se lehká motorka.

Vsadil by se, že je to Mbomo. Jen doufal, že se mu chystá všechno pořádně vysvětlit.

Rozhlédl se kolem sebe. Něco bylo špatně, a to zcela zásadním způsobem, takže se to bude muset dát rychle do pořádku. Louis se totiž nebál, i když Mbomo byl o hlavu vyšší a měl pracky jako gorila.

Když Louisovi neodpověděli Bakaové, tak ať se hromotluk obtěžuje sám: Co tady pohledává? Kam se poděly pracky? Proč nezasadili? A kdo byl ten běloch v Mbomově společnosti?

To by tedy opravdu moc rád věděl.

Proto se rozkročil uprostřed prostranství a čekal, zatímco se k chýším pomalu blížil sloup zvířeného prachu, vystupující z oparu nad křovisky.

Chystal se Mbomovi vyjít v ústrety dřív, než sesedne z motorky, napřáhnout silné paže a vmést mu do tváře svou obžalobu. Pohrozí mu pekelnými útrapami a odhalením. Na rovinu mu řekne, že pokud Bakay podvodně připravil o prostředky, které jim poprávu náleží, aby mohli dál v pralese svobodně existovat, pak jedině, do čeho v budoucnu strčí prsty, budou mříže vězení v Kondengui.

Samotná zmínka o oné instituci by každého vyděsila k smrti.

Konečně řev motoru přehlušil píseň cikád.

Jakmile se kawasaki vynořila z buše a s klaksonem stisknutým nadoraz přelétla přes náměstíčko, všiml si Louis nepřírozeně zatíženého zavazadlového prostoru a dále toho, jak obyvatelé ve svých chýších okamžitě ožili. Do dveří se

nahrnuly rozespálé obličej a nejhoubnatější z mužů vyskočili přes práh ven, jako by jim bohové zašploucháním v bedně motorky zvěstovali brzký příchod potopy světa.

Mbomo nejdřív rozdal do napřažených rukou pytlíky s ohnivou vodou a pak se výhrůžně zahleděl na Louise.

Tehdy Louisovi došlo, jak se věci mají. Mačeta, kterou měl Mbomo zavěšenou přes záda, mluvila jasnou řečí. Jestli Louis včas nezmizí, použije ji Mbomo proti němu. Na pomoc Pygmejů se spolehnout nemůže, rozhodně ne v tomhle stavu.

„Tam, odkud to mám, je toho ještě dost,“ zavolal Mbomo a vyklopil zbývající zásobu alkoholu na zem a zároveň se obrátil k Louisovi.

Louis se dal instinktivně do běhu a ještě za sebou zaslechl nadšené povzbuzování Bakaů. Jestli mě Mbomo chytí, je se mnou konec, napadlo ho, zatímco očima horečně pátral po skulině v zeleném peklu a po poházeném zemědělském náčiní, po čemkoliv, co by mu posloužilo jako zbraň proti útočníkovi.

Louis byl mrštný, daleko pružnější než Mbomo, který strávil celý život v Douale a Yaoundé a nenaučil se dávat v pralese pozor na zem, na spleť kořenů, zrádných výmolů a hrbolů. Proto Louis znovu získal jistotu, když těžký dusot za ním ztichl a před ním se otevřela křižovatka stezek, směřujících k řece.

Zbývala mu jediná možnost, dostat se k jednomu z vykotlaných kmenů u břehu dřív než Mbomo. Jestli se Louis dostane přes řeku jako první, bude v bezpečí. Obyvatelé Somoloma ho ochrání.

Vtom v hnědozeleném porostu ucítil štiplavý, vlhký pach a ze své zkušenosti průvodce hned věděl, co to znamená. Ještě sto metrů a budu u řeky, prolétlo mu hlavou a o vteřinu později zapadl po kolena do bažiny.

Zamáchal rukama ve vzduchu. Jestli se nezachytí nějaké rostliny, bahno se nad ním během okamžiku zavře. Vytáhne-li se příliš pozdě, Mbomo ho dostihne. Už teď byl dusot jeho těžkých nohou slyšet až příliš zblízka.

Nasál vzduch do plic, kousl se do rtu a natáhl se, jak nejmíc to šlo, až mu praskalo v zádech. Strhl na sebe menší větvičky a do vyvalených očí mu napadalo listí, ale za patnáct vteřin se přece jen zachytil čehosi pevného a vytáhl se ven. Jenže pár vteřin mu scházelo. Z křoví to zasvištělo a Louis zezadu utřil hlubokou ránu do lopatky. Dopadla blesku-rychle a zanechala po sobě pálivý pocit.

Louis se instinktivně vyvaroval pádu, čímž se zcela vymanil z bahna a vzal nohy na ramena. Nad vrcholky stromů se vznesla záplava Mbomových nadávek.

I jeho stáhl nenechavý mokřad.

Teprve když doběhl k řece, uvědomil si, jak ho lopatka bolí a jak se mu košile lepí na záda.

Došly mu síly a těsně u vody klesl k zemi. Tehdy si uvědomil, že zemře.

Padl hlavou do jemného říčního štěrku, který mu voda vehnala do vlasů, a přitom z kapsy kalhot pracně vyprostil mobilní telefon a stiskl ikonku pro odesílání zpráv.

Každým stisknutím tlačítka se mu zvyšoval tep a odcházelo další množství krve z oběhu. Když zprávu dopsal a zvolil funkci odeslat, ještě si stihl všimnout, že tam není signál.

To poslední, co Louis Fon ucítil, byly otřesy půdy, způsobené ztěžka dopadajícími kroky, které kroužily kolem jeho těla. A pak mu někdo vykroutil mobilní telefon z ruky.

x x x

Mbomo Ziem byl spokojený. Cestu džunglí, vedoucí k nájezdu na hlavní silnici do Yaoundé po děravé silnici z tmavočerveného šterku, bude mít v poskakujícím džípu brzy za sebou a jeho spolujezdec se bohudíky zdržel veškerého komentáře. Všechno je, jak má být. Tělo Louise Fona shodil do řeky, o zbytek se postará proud a krokodýlové.

Celkem vzato byl s průběhem akce nadmíru spokojený. Zbavili se jediného člověka, který je mohl ohrozit, takže je opět čeká světlá budoucnost.

Mise splněna, jak se říká.

Mbomo si prohlížel mobilní telefon, který vypáčil umírajícímu Louisovi z ruky. Stačí pár franků na novou SIM kartu, snad nebude stát horentní sumu, a má dárek pro syna k narozeninám.

Spokojeně si představoval, jak se kluk asi bude tvářit, až ho dostane, když vtom displej samovolně ožil a oznámil opětovné nalezení sítě.

Za pár vteřin následovalo diskrétní pípnutí, potvrzující úspěšné odeslání zprávy.

1) Podzim 2008

René E. Eriksen nebyl nijak přehnaně opatrný. A snad právě proto trpěl celý život vzestupy a pády, střídajícími se v nepředvídatelném sledu, což mu ale — viděno z jistého odstu- pu — nezavdávalo příčinu k celkové nespokojenosti. Připi- soval to jisté vrozené dávce štěstí.

Přesto však měl René přemýšlivou povahu a v dětství řešil zásadní otázky a životní rozpory tím, že se běžel schovat mámě pod sukni, což v dospělosti vedlo k tomu, že když se po hlavě vrhl do něčeho nového, vždycky si nechával otevře- ná nějaká jakžtakž ucházející zadní vrátka.

Proto se velmi rozmýšlel, když mu odpoledne do kance- láře na ministerstvu zahraničí zavolal jeho dávný spolužák a dobrý přítel, ředitel Karrebækské banky Teis Snap, a před- nesl mu svůj návrh, který by tak vysoce postavený úředník, jako byl René, musel za normálních okolností označit za krajně nevhodný.

Stalo se to v předvečer ošklivého období, kdy se na svět opravdu vážně zašklebila finanční krize. V době, kdy byl naprosto každému, kdo se živil půjčováním peněz, jasný vý- sledek jednání chamtivých burzovních spekulantů a nezod- povědné vládní ekonomické politiky.

A právě proto Teis Snap volal.

„Obávám se, že do dvou měsíců půjde naše banka do konkurzu, jestli se nepostaráme o extra kapitál,“ řekl tehdy.

„A co moje akcie?“ neudržel se René a s bušícím srd- cem a čelem zbrázděným vráskami si vzpomněl na slibo- vanou prvotřídní penzi, strávenou pod palmami a jižním sluncem, která se mu teď hroutila pod rukama jako dome- ček z karet.

„No co asi? Jestli okamžitě nepřijmeme nějaká drastická opatření, tak přijdeme o všechno. Bohužel je to tak,“ odpověděl Snap.

Následující odmlka potvrzovala jejich přátelský vztah. Neskýtala možnost protestovat nebo přijít s nějakými abstraktními návrhy řešení.

René na chvíli svěsil hlavu a dýchal tak zhluboka, až ho to bolelo. Takhle se tedy věci mají, z toho musí vycházet a na základě toho se rozhodovat a jednat. Rozbolel ho žaludek a na čele mu vyrazil studený pot, ale coby vedoucí kanceláře pro evaluaci projektů rozvojové pomoci byl zvyklý přinutit se ve vypjatých situacích jasně uvažovat.

Vydechl. „Extra kapitál, povídáš? Co to má jako znamenat? Nemohl bys to nějak upřesnit?“

„Dvě stě až dvě stě padesát milionů dánských korun po dobu čtyř až pěti let.“

Reného znovu zalil pot. „Do pytle, Teisi! To je padesát milionů ročně!“

„Vždyť já vím a je mi to fakt líto. Poslední čtyři týdny jsme dělali, co se dalo, abysme si vydupali nějaké nouzové řešení, ale nemáme dostatečně stabilní klienty. V posledních dvou letech jsme půjčovali až moc rychle a bez dostatečného krytí, jak se teď ukázalo, když trh s nemovitostmi hrozí krachem.“

„Hergot, chlape, s tím se musí urychleně něco udělat. Nemohli bysme z toho vytáhnout aspoň naše osobní pohledávky?“

„Obávám se, René, že na to už je pozdě. Kurzy dnes ráno drasticky oslabily a veškeré obchodování s akciemi je prozatím zastaveno.“

„Ach tak.“ Reného překvapil odměřený tón vlastního hlasu. „A co bys teda chtěl ode mě, abych s tím jako dělal?“

Protože mi asi sotva voláš proto, abys mi sdělil, žes mě připravil o úspory, že? Já tě znám, Teisi. Kolik jsi vlastně zachránil ze svýho?“

Hlas letitého přítele zněl dotčeně, ale jasně. „Nic, René, absolutně nic, to ti přísahám. Měli jsme tu revizi. A v situaci, jako je ta naše, nebývají vždycky ochotní hledat nějaké kreativní řešení. Kdepak, volám ti proto, že jsem možná našel východisko a pro tebe, kamaráde, by mohlo být docela lukrativní.“

Takhle celý podvod začal. Fungoval bezchybně několik měsíců až do okamžiku, kdy nejzkušenější zaměstnanec sekretariátu William Stark zamával Eriksenovi před noseem nějakým cárem papíru.

„Dobře, Starku,“ řekl René. „Vy tvrdíte, že jste dostal nesmyslnou esemesku od Louise Fona a pak jste se s ním marně snažil spojit. Ale víte stejně dobře jako já, že Kamerun je dost daleko a spojení nebývá nejlepší, nebylo by tedy moudřejší hledat řešení někde jinde?“

Stark se na to bohužel netvářil a Renému se do jeho světa vetřel stín pochybnosti, jakási předzvěst nadcházejícího chaosu.

Zplnomocněnec Stark sevřel své již téměř bezkrevné rty do ještě užší štěrbin. „Ehm, jak jsem to měl tušit?“ Zamyšleně sklopil zrak a dlouhá zrzavá patka mu spadla do očí. „Já vím jediné to, že jsem tu zprávu dostal zrovna v době, kdy jste se vracel z Kamerunu. A od té doby Louise Fona nikdo neviděl. Nikdo.“

„Hm. A nemyslíte, že je ještě v Dja, kde není žádný signál?“ René se natáhl přes psací stůl. „Ukažte mi tu esemesku, Starku.“

René se soustředil, aby se mu netřásla ruka, když od Starka papírek přebíral.

A zprávu si přečetl.

Stálo na něm: „Cfqqughthondae(s+1)la(i+1)ddddddvdlogmdmndtdja.“

Hřbetem ruky si setřel z čela proradné perličky potu. Bohudíky, je to naprostý nesmysl.

„No jo, tak to máte pravdu, Starku, vypadá to opravdu divně. Ale já bych v tom nic zvláštního nehledal. Asi se mu v kapse splasil mobil,“ odbyl celou záležitost a odložil lístek na stůl. „Zařídím, aby se na to někdo podíval, ale říkám vám rovnou, že jsme Fona s Mbomem Ziemem ten den viděli, když jsme jeli do Yaoundé. Všechno proběhlo jako obvykle. Pomalu se balil na další expedici. Tuším s nějakými Němci.“

William Stark se zamračil a zavrtěl hlavou.

„Říkáte, abych se neznepokojoval, ale jen se na ten lístek ještě jednou podívejte. Přijde vám to jako náhoda, že zpráva končí slovem Dja? Vážně si myslíte, že by k tomu došlo nedopatřením, zmáčknutím v kapse? Neřekl bych. Spíš si myslím, že se mi Louis Fon pokoušel něco sdělit a že se mu mohlo stát něco vážného.“

René semkl rty. Během svého působení na ministerstvu učinil tu zkušenost, že ve všech úřadech šlo především o to neodmítnout ani tu sebešilenější hypotézu.

„Aha, to je vážně divný, máte pravdu,“ odpověděl proto.

Sáhl za sebe na parapet po svém Sony Ericssonu. „Říkáte, že je tam Dja.“ Zahleděl se na klávesnici telefonu a kývl hlavou. „Ale jo, mohlo by se to stát omylem. Podívejte! D, J a A stojí na tlačítku jako první písmeno. Když zmáčknete jednu klávesu 3, 5 a 2, tak dostanete dja, to by se v kapse klidně mohlo stát, i když se to může zdát neuvěřitelné. Ale samozřejmě je to divné. Jen si myslím, že bychom s tím měli pár dní počkat, jestli se Fon neobjeví. Mezitím se spojím s Mbomem.“

Sledoval každý Starkův pohyb, jak vycházel z kanceláře a přibouchl za sebou dveře, a pak si opět otřel čelo. Takže to byl Fonův telefon, se kterým si Mbomo hrál v landroveru cestou zpět do hlavního města.

Zatracenej idiot!

Zatál pěsti a zavrtěl hlavou. Že byl Mbomo tak dětinský a okradl mrtvého Fona, to byla jedna věc, ale že se nepřiznal, když se ho René zeptal, s jakým mobilním telefonem si to hraje, to byla věc jiná. A proč si ten kretén neověřil, jestli tam nejsou neodeslané zprávy? Pokud ho ukradl mrtvému, proč do háje automaticky nevyndal baterku nebo nevymazal paměť? Jak může být hergot tak blbej a ukrást mobil chlapovi, kterého právě zabil?

Zavrtěl hlavou. Mbomo byl pitomec, jenže o něho teď nešlo, problém představoval William Stark, a tak tomu bylo upřímně řečeno vlastně po celou dobu. Neříkal to snad od začátku a nezmínil se o tom i před Snapem?

Čert aby to spral! Nikdo z oddělení se tak dobře nevyznal ve smlouvách a neměl větší přehled o rozpočtu a nikdo nepsal na projekty ministerstva tak pečlivé posudky jako právě Stark. Takže pokud by někdo měl přijít na to, že zde dochází k zpronevěře prostředků zahraniční pomoci, pak to může být jediné on.

René se zhluboka nadechl a dobře si rozmyslel další krok. Nebylo příliš z čeho vybírat. „Kdybys snad někdy měl mít nějaké problémy,“ řekl mu tehdy Snap, „tak okamžitě volej.“

Což se právě chystal udělat.